

Til bredejere
Interesseorganisationer

27. januar 2023 - Sagsnr. 20/26565 - Løbenr. 169621/22

Afgørelse efter vandløbsloven til nedklassificering af Skelbækken

—
Kolding kommune har igangsat arbejdet med at revidere vandløbsregulativerne for offentlige vandløb i kommunen. I den forbindelse har kommunen gennemgået vandløbene med henblik på en vurdering af, om der bør ske ændringer i klassificeringen i forhold til hvilke vandløb, der er offentlige eller private.

På baggrund af gennemgangen har kommunen udarbejdet en plan for omklassificering af vandløb, hvor der er opstillet nogle kriterier for, om et vandløb skal være offentligt eller privat klassificeret i fremtiden.

Skelbækken på den øvre del fra st. 3.744 til 5.703 m opfylder de opstillede kriterier for, at det i fremtiden skal være et privat vandløb, hvor vedligeholdelsespligten samt den økonomiske byrde heraf overgår fra det offentlige til private bredejere.

Den 24. oktober 2022 modtog du et parthøringsbrev, hvor vi præsenterede forslaget om at ændre vandløbets status fra offentligt til privat. Kommunen har tidligere i perioden 2018-2020 foretaget en tilsvarende partshøring.

Høringssvar fra ovennævnte partshøringer er behandlet i denne afgørelse. De har dog ikke givet anledning til at ændre på indstillingen om at nedklassificere vandløbet.

Afgørelse efter vandløbsloven

Efter vandløbslovens § 10 (lovbekendtgørelse nr. 1.217 af 25. november 2019) samt § 3 i bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb nedklassificerer Kolding Kommune som vandløbsmyndighed hermed Skelbækken på den øvre del fra st. 3.744 til 5.703 m fra offentligt til privat vandløb.

Vandløbet er nedklassificeret med virkning fra 1. april 2023, jf. § 3, stk. 4 i ovennævnte bekendtgørelse, hvor vedligeholdelsespligten overgår til bredejerne, jf. lovens § 35.

I øvrigt gælder det, at:

- Kommunen vedligeholder vandløbsstrækningen frem til overdragelsestidspunktet

- Efter overdragelsestidspunktet overgår den fremtidige vedligeholdelse af den nedklassificerede strækning fra kommunen til de pågældende bredejere.
- Vandløbstrækningens regulativ ophæves.
- Vandløbsstrækningen er fortsat omfattet af vandløbslovens bestemmelser.

Sagsfremstilling

Kolding Kommune har som en konsekvens af kommunalreformen i dag administrationen herunder vedligeholdelsespligten af offentlige vandløb fra flere tidligere kommuner og amter.

En gennemgang af regulativerne for disse vandløb har vist, at der i de tidligere kommuner og amter lå forskellige kriterier til grund for, hvorvidt et vandløb har været offentligt eller privat. Udgangspunktet bør være, at bredejerne langs vandløbene behandles efter et ensartet sæt regler i kommunen. Desuden bør kommunen kun afholde udgifter til vandløbsvedligeholdelse i de vandløb, som har offentlig interesse.

Kolding kommune har derfor udarbejdet en plan for omklassificering af vandløb i kommunen, hvor der er opstillet nogle kriterier herfor.

De fastsatte kriterier for en nedklassificering er:

1. Rørlagte vandløb,
2. Vandløb anlagt til særligt formål,
3. Korte vandløb der kun berører få lodsejere og fører vand fra få ha.
4. Små eller mindre vandløb med en lav miljømålsætning,
5. Vandløb der ikke i betydeligt omfang modtager overflade- og spildevand.

Uanset de opstillede kriterier vil det i praksis være nødvendigt at foretage en konkret faglig vurdering om vandløbets fremtidige klassificering for hvert enkelt vandløb.

Ofte vil vandløb falde ind i flere af ovennævnte kategorier, som bestyrker beslutning om en nedklassificering.

Kolding Kommunes bemærkninger

Kolding Kommune skal bemærke, at det er Skelbækken på den øvre del fra st. 3.744 til 5.703 m, der på kortet på Figur 1 er markeret med en rød streg, som nedklassificeres.

Figur 1: Skelbækken (rød streg), der nedklassificeres, matrikelgrænse (pink streg), kommunegrænse (gulstreg).

Skelbækken er på den berørte strækning et mindre vandløb med regulativbundbredde på 0,60 m. Det er reguleret, udrettet og nedgravet i terræn. Der er således tale om et lille vandløb med et begrænset opland.

Vandløbet er ikke miljømålsat på den strækning, der nedklassificeres. Vandløbet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som beskyttet natur.

Delstrækningen, der nedklassificeres, afvander et opland på ca. 300 ha. Private arealer i form af skov- og landbrugsarealer udgør langt hovedparten af oplandet.

Kommunen har udarbejdet en beregning af, hvor stor en andel offentlige veje med potentiel afledning til vandløbet udgør af det samlede opland. Beregningen er foretaget i programmet SCALGO live, som er et værktøj til at visualisere og analysere terrændata. For Skelbækken gælder, at oplandet er beregnet til at være ca. 300 ha. I oplandet kan det offentlige vejreal opgøres til 0,25 ha., hvilket svarer til, at vejarealet udgør under 1 % af det topografiske opland.

Til brug for vurdering af, hvor meget af den årlige afstrømning i vandløbet stammer fra henholdsvis befæstede og ubefæstede (marker, natur m.v.) arealer, er Redegørelsen for Miljøministeriets grundvandskortlægning fra 2015 for Andkær og Jerlev-Vejle Syd anvendt. Dette undersøgelsesområde for grundvandskortlægning ligger i nærheden af Skelbækken, hvorfor det er anvendt som rettesnor for vandfordeling imellem grundvand, dræn og vandløb. Af redegørelsen fremgår det, at nettonedbøren i området er på 461 mm/år. Heraf strømmer 444 mm/år til vandløb og dræn svarende til 96 % af

nettonedbøren. Til sammenligning er afstrømningen fra offentlige befæstede arealer sat til 100 % af bruttonedbøren, som ifølge DMI's klimagrid er på 866 mm/år, og som korrigeret giver 1.048 mm/år.

Ved anvendelse af ovennævnte nedbørs- og afstrømningsværdier (bruttonedbør på 1.048 mm/år for vejareal, 444 mm/år til vandløb fra oplandet og deres indbyrdes arealstørrelser) kan det beregnes, at under 1 % af årsafstrømningen i vandløbet stammer fra offentlige befæstede arealer. Den resterende del og dermed langt hovedparten af afstrømningen stammer fra private arealer herunder fra skov- og landbrugsarealer.

Der er ca. 10-15 private ejendomme i oplandet til vandløbet, som ikke er koblet til kommunalt spildevandsanlæg. Ejendommene har i stedet private renseforanstaltninger som minirensanlæg, mekanisk rensning med eventuelt et afløb til dræn/vandløb.

Vandløbet afvander til Kolding Fjord. Nærmeste Natura 2000 område er nr. 112, Lillebælt (habitatområde H96, Fuglebeskyttelsesområde nr. 47). Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er oplyst i tabellen nedenfor (fra Natura 2000-basisanalyse 2015-2021, Naturstyrelsen).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 96

Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Kransnålage-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Nedbrudt højmosse (7120)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	NY Marsvin (1351)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 47

Fugle:	Sangsvane (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Hvinand (T)
	Toppet Skallesluger (T)	Havørn (Y)
	Rørhøg (Y)	Plettet Rørvagtel (Y)
	Engsnarre (Y)	Klyde (Y)
	Brushane (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Dværgerterne (Y)
	Mosehornugle (Y)	

Der er ikke registreret nogle forekomster af habitatarter i Skelbækken, som kan påvirkes af nedklassificeringen. Endvidere lægger kommunen til grund for afgørelsen, at en ændring i klassificeringen af vandløbet ikke påvirker udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Det vil på tilsvarende vis være tilfældet for bilag IV arter. Det begrundes med, at klassificeringen alene administrativt flytter vedligeholdelsespligten fra det offentlige til bredejereren. Det må samtidig antages, at omfanget af fremtidigt vedligehold af vandløbet ikke ændres, da vandløbets vandføringsevne skal opretholdes, jf. lovens § 27.

Kommunen lægger videre til grund for nedklassificeringen, at der ikke er en miljøinteresse i statens vandområdeplan for vandløbet på den strækning, og selv med strækninger, hvor der er en miljøinteresse, kan dette varetages helt uanfægtet af vandløbet klassificering som enten privat eller offentlig. Til at understøtte denne vurdering kan kommunen konstatere, at mange private vandløb er omfattet med miljømål og indsatskrav i både den gældende og i den kommende vandområdeplan, uden resulterende krav om, at de skal opklassificeres til offentlige.

På tilsvarende vis lægger kommunen til grund, at beskyttelseshensynet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 også kan varetages af private lodsejere som ved tørre naturarealer.

Samlet set er der derfor ikke offentlige interesser tilknyttet strækningen, som kan begrunde, at vandløbet skal bibeholdes som offentligt.

Nedklassificering tager hensyn til samtlige afvandingsmæssige interesser, der er tilknyttet vandløbet det pågældende sted, idet den fremtidige vandløbsvedligeholdelse fortsat skal udføres, så vandføringsevnen ikke ændres, jf. § 27 i vandløbsloven.

Nedklassificeringen er således foreneligt med vandløbslovens formålsparagraf.

Ved nedklassificeringen giver kommunen bredejerne en rimelig tid til at planlægge gennemførelsen af vedligeholdelsen i sommeren 2023. Overdragelsesdatoen, hvor vedligeholdelsesbyrden overgår til bredejerne, er derfor først fastsat til 1. april 2023.

I forbindelse med overdragelsen opfylder Kolding Kommune sin vedligeholdelsesforpligtelse i vandløbet i

2022 i henhold til gældende regulativ og vedligeholdelsesterminer. Vandløbet vil således overdrages til private den 1. april 2023 i regulativmæssig stand. Det bemærkes i den forbindelse, at der ligger et sandfang i ca. st. 4.710 m, som ikke længere bliver tømt af Kolding Kommune.

Skelbækken fra st. 5.703-4.470 m er grænsevandløb mellem Kolding og Vejle Kommuner. Det er aftalt med Vejle Kommune, at de på tilsvarende vis nedklassificerer vandløbet på denne strækning.

Lovhjemmel

Efter vandløbslovens § 10 (lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019) kan vandløbsmyndigheden bestemme, at et vandløb skal udgå af den hidtidige klasse.

Bestemmelser vedrørende omklassificering af vandløb fremgår af bekendtgørelse nr. nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb.

Efter bekendtgørelsens § 3 kan vandløbsmyndigheden bestemme, at offentlige vandløb eller vandløbsstrækninger nedklassificeres til private vandløb. Efter § 3, stk. 3 skal afgørelsen ledsages af en dato for nedklassificeringen.

Ved en nedklassificering overgår vedligeholdelsen fra det offentlige til private, idet vedligeholdelse af private vandløb efter lovens § 35 påhviler bredejerne.

Efter vandløbslovens § 27 skal vandløb vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.

Indsigelser i forbindelse med partshøring

Kolding Kommune har i forbindelse med partshøring modtaget indsigelser imod planerne for nedklassificeringen.

Indsigelserne anonymiseret og kommunernes behandling heraf fremgår af følgende:

Indsigelse nr. 1

Vedkommende oplyser, at de ingen indvendinger har imod at vi fremover selv vedligeholder på vores egen matrikel. De har dog følgende spørgsmål, som kommunen har besvaret nedenfor:

Hvordan sikrer vi os imod nabostridigheder?

Vil der fx blive opsat kotestokke som kan vise hvor højt vandet må stå i bækken - Eller andre vejledninger/retningslinier som vi kan følge?

Kolding Kommunes bemærkninger til indsigelse nr. 1

Vi opfordrer til, at lodsejerne i fællesskab tilrettelægger den fremtidige vedligeholdelse sammen for netop at undgå eventuelle konflikter i fremtiden om vandløbets vandføringsevne. Det er dog vores erfaring, at lodsejere er gode til i fællesskab at vedligeholde private vandløb, som udgør langt hovedparten af vandløb i Danmark. Der vil ikke blive opsat kotestokke, der viser hvor højt vandet må stå. Det skyldes at vandstanden varierer efter den aktuelle vandføring, hvilket ikke kan fastsættes ved en stok. Til spørgsmålet om forskelligt syn på vandstande skal kommunen bemærke, at man alene igennem vandløbsvedligeholdelse skal sikre, at vandløbets vandføringsevne ikke ændrer sig. Der må således alene

fjernes aflejringer af sand og muddermaterialer eller skæres grøde. Der må ikke afgraves fast bund og sider, idet der så vil være tale om en vandløbsregulering, som kræver tilladelse.

Indsigelse nr. 2

Landboforeningerne, Vejle Fredericia Landboforening, Kolding Herreds Landbrugsforening samt Familielandbruget har i et fælles brev indsendt en indsigelse imod planerne om nedklassificering af vandløbene.

Indsigelsen fra Landboforeningerne går på alle 4 grænsevandløb imellem Kolding og Vejle Kommuner. Indledningsvis oplyser de som et generelt punkt, at der ikke i høringsmaterialet er oplysninger om den hidtidige vedligeholdelse og den aktuelle status samt oplysninger om hvilken byrde, der pålægges lodsejerne.

Endelig peger foreningerne på, at de er forbeholde overfor at nedklassificere vandløb med ringe fald og større naturinteresser.

I indsigelsen påpeges det, at delstrækningen af Skelbækken afvander et relativt stort opland, har forholdsvist mange bredejere og afvander fra en del private ejendomme (ca. 30). Det angives at disse ejendomme ikke er kloakerede under fælles kloak, og det oplyses, uden mere præcis angivelse, at flere ejendomme afvander kloakeret vand, enten mekanisk renses eller fra minirensningsanlæg til vandløbet. Da andelen af ejendomme som afleder vand fra kloak til vandløbet har betydning i forhold til vurdering af offentlighedens interesse i vandløbet og herunder om vandløbet kan nedklassificeres, bør der foretages en nærmere undersøgelse af hvor mange ejendomme det konkret drejer sig om, som afleder vand fra kloakering. Såfremt at en større del af de 30 ejendomme afleder kloakeret vand til vandløbet anbefales nedklassificering ikke. Dette også set i lyset af at vandløbet afvander fra et relativt stort opland.

Kolding Kommunes bemærkninger til indsigelse nr. 1

Kommunen har valgt at henvise til de gældende vedligeholdelsesbestemmelser i vandløbsregulativerne, hvor omfanget af eksisterende vedligeholdelse er beskrevet. Men kommunerne har ikke valgt at beskrive omfanget og byrden af vedligeholdelsen, efter at vandløbene er nedklassificeret. Det skyldes, at det i fremtiden er op til lodsejerne selv at planlægge og tilrettelægge vedligeholdelsen, hvor omfang og behov fastsættes. Det eneste krav, der videreføres omkring vedligeholdelsen, er, at vandføringsevnen ikke må ændre sig.

Til spørgsmålet om at nedklassificere vandløb med ringe fald og større naturinteresser skal bemærkes, at ofte er miljøkvaliteten dårligere i de vandløb, hvor faldet er lavt sammenlignet med den modsatte situation. Ved de aktuelle vandløb er faldet netop lavt, hvorved miljøkvaliteten er lille.

Kolding Kommune er generelt set enig i, at vandløb med større offentlige naturinteresser i udgangspunktet fastholdes som offentligt. Der er dog kortere strækninger af de vandløb, som nedklassificeres, som er beskyttet natur. I disse situationer lægger kommunen til grund, at hensynet til § 3 beskyttelsen i et vandløb også kan varetages af private lodsejere, hvilket allerede er tilfældet ved tør natur.

Kolding Kommune skal bemærke, at kommunen alene efter lovgivningen har adgang til at nedklassificere vandløb, der tjener privat formål. Tilledning af vand herunder spildevand fra private ejendomme i oplandet til vandløbet anses i den forbindelse for at være et privat formål. Det er først, når der tilledes offentligt kloakvand fra eventuelt et renseanlæg til vandløbet, at kommunen skal vurdere, om tilledningen andrager et omfang, der gør, at vandløbet primært tjener offentlige formål. Det, vurderer kommunen, ikke er tilfældet i den konkrete sag.

Det topografiske opland til vandløbet, der nedklassificeres, er beregnet til at være 300 ha. Det er kommunens vurdering, at der er tale om et relativt lille vandløbsopland, og derfor er de opsatte principper for nedklassificering opfyldt, hvor vandløb med oplande over 1000 ha bør være offentlige.

Klagevejledning

Kolding Kommunes afgørelse om nedklassificering af vandløbet, Skelbækken kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter vandløbslovens § 80 af den, afgørelsen er rettet til samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. lovens § 84.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt og er sat til den 24. februar 2023.

Indsendelse af klage

En klage indsendes elektronisk via den såkaldte Klageportal. Et link hertil findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk, hvor man logger ind med fx NEM-ID.

Klagen videresendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning på e-mail til vandloeb@kolding.dk eller med post til Kolding Kommune, By- og Udviklingsforvaltningen, Nytorv 11, 6000 Kolding.

Kolding Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kontaktes på e-mail: nh@naevneneshus.dk.

Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Klagen sendes først videre, når gebyret er betalt.

Annoncering

Afgørelsen annonceres offentligt på Kolding Kommunes hjemmeside.

Venlig hilsen

Peter Ring
Biolog – Vandløbsmedarbejder

Kopi modtagere af afgørelsen

Lodsejere langs med Skelbæk, der nedklassificeres.

Øvrige:

Naturstyrelsen Trekantområdet, Førstballevej 2, 7183 Randbøl. Email: tre@nst.dk.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
dn@dn.dk.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, v/ Esben Christoffersen, kolding@dn.dk.

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk.

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling, Kolding.kolding@dof.dk.

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten, post@sportsfiskerforbundet.dk.

Dansk Botanisk Forening, v/ Rasmus Fuglsang Frederiksen. rasmusfuglsangfrederiksen@gmail.com.

Museum Sønderjylland. Aastrupvej 48. 6100 Haderslev. planer@msj.dk.

Kolding Herreds Landbrugsforening, att. sektionsleder Lars Schmidt, Niels Bohrsvej 2, 6000 Kolding,
las@khl.dk.

Familielandbruget, LRS Vejle, email: lrs@lrs.dk

Vejle-Fredericia Landboforening, email: jsn@velas.dk.